

РОЗДІЛ III. ОЛІМПІЙСЬКИЙ І ПРОФЕСІЙНИЙ СПОРТ

УДК 796:001.895:34.08

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ЩОДО ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ТА СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАВООХОРОНЦІВ

Н.Г. Долбишева¹, В.А. Ведерніков²

1. 49094, Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту
м. Дніпропетровськ, наб. Перемоги, 10, Україна

dolbysheva-nina@rambler.ru

2. 49094, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ,
м. Дніпропетровськ, пр. Гагаріна, 26, Україна

swim.dnepr1@mail.ru

Представлено перспективні напрями наукових досліджень, пов'язаних із удосконаленням фізичної і спеціальної підготовки, необхідної для співробітників правоохоронних органів, за рахунок впровадження інноваційних підходів у систему навчання. Ці наукові дослідження, з одного боку, пов'язані з тим, що сьогодні в країні склалася нестабільна і напружена кримінальна ситуація, і простежується збільшення злочинності, з іншого боку, виникли соціальні і політичні проблеми всередині країни і за її межами. Незалежно від того, що протягом останніх десятиліть створено достатню кількість наукових робіт щодо фізичної та спеціальної підготовки сил безпеки органів внутрішніх справ, виникає необхідність її вдосконалення до європейського рівня. Отже, інноваційні підходи пов'язані з впровадженнями в систему підготовки правоохоронців прикладних, силових видів спорту та видів єдиноборств, а також здійсненням комплексного підходу до визначення пріоритетних фізичних якостей і спеціальних рухових умінь і навичок, удосконалення володінням і застосуванням спеціальних засобів і табельної зброї. Це пов'язано з тим, що система навчання та спеціальної підготовки вимагає особливої уваги на початку професійного становлення працівників правоохоронних органів. У зв'язку з цим вивчення питань щодо особливостей підготовки майбутніх співробітників правоохоронних органів, їхніх можливостей являє науковий інтерес. Отже, наші дослідження будуть спрямовані на поліпшення фізичної та спеціальної підготовленості майбутніх співробітників правоохоронних органів до європейського рівня і повинні дати поштовх ув реформуванні Міністерства внутрішніх справ щодо нових підходів системи підготовки.

Ключові слова: напрями дослідження, інноваційні підходи, вдосконалення, фізична, спеціальна, підготовленість, правоохоронці.

ПЕРСПЕКТИВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ НАУЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ ИННОВАЦИОННЫХ ПОДХОДОВ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ФИЗИЧЕСКОЙ И СПЕЦИАЛЬНОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ БУДУЩИХ ПРАВООХРАНИТЕЛЕЙ

Н.Г. Долбышева¹, В.А. Ведерников²

1. 49094, Днепропетровский государственный институт физической культуры и спорта, г. Днепропетровск, наб. Победы, 10, Украина

dolbysheva-nina@rambler.ru

2. 49094, Днепропетровский государственный университет внутренних дел, г. Днепропетровск, пр. Гагарина, 26, Украина

swim.dnepr1@mail.ru

Представлены перспективные направления научных исследований, связанных с совершенствованием физической и специальной подготовки, необходимой для сотрудников правоохранительных органов за счет внедрения инновационных подходов в систему обучения. Данные научные исследования, с одной стороны, связаны с тем, что в стране существует нестабильная и напряженная криминальная ситуация, прослеживается увеличение преступности, с другой, возникли социальные и политические проблемы внутри страны и за ее пределами. Независимо от того, что в течение последних десятилетий написано достаточное количество

научных работ относительно физической и специальной подготовки сил безопасности органов внутренних дел, возникает необходимость ее совершенствования до европейского уровня. Таким образом, инновационные подходы связаны с внедрением в систему подготовки правоохранителей прикладных, силовых видов спорта и видов единоборств, а также с осуществлением комплексного подхода к определению приоритетных физических качеств и специальных двигательных умений и навыков, совершенствованием владением и применением специальных средств и табельного оружия. Это связано с тем, что система обучения и специальной подготовки требует особого внимания в начале профессионального становления сотрудников правоохранительных органов. Исходя из этого, изучение вопросов относительно особенностей подготовки будущих сотрудников правоохранительных органов, их возможностей представляет научный интерес. Таким образом, исследования будут направлены на улучшение физической и специальной подготовленности будущих сотрудников правоохранительных органов до европейского уровня и должны дать толчок в реформировании Министерства внутренних дел относительно новых подходов системы подготовки.

Ключевые слова: направления исследования, инновационные подходы, совершенствование, физическая, специальная, подготовленность, правоохранители.

FUTURE DIRECTIONS FOR RESEARCH OF INNOVATIVE APPROACHS AND IMPROVEMENT OF PHYSICAL AND SPECIALLY TRAINED FUTURE LAW ENFORCEMENT OFFICERS

Dolbysheva N.¹, Vedernikov V.²

*49094, Dnipropetrovs'k State Institute of Physical Culture and Sport,
Dnipropetrovs'k, Naberena Pobedy str. 10, Ukraine*

*49094, Dnipropetrovs'k State University of Internal Affairs,
Dnipropetrovs'k, pr. Gagapina 26, Ukraine*

This article presents the promising research directions for improving the physical and special training required for law enforcement at the expense of future innovation in training. Due to the current state of the world unstable and tense criminal situation in this regard and offenders become physically stronger, and the new types of actions and their crimes. Thus, over the last few decades, different works were applied in the fields of physical and special training for the security forces of the Interior. Because of the modern social and political issues, it is necessary to improve the views of the modern European level of training for law enforcement officers. Therefore, an innovative approach which is associated with the introduction of a system of training of law enforcement officers is necessary. Examples being, power sports and martial arts as well as the implementation of an integrated approach to developing high level motor skills and physical skills and improvements with the possession and use of an assigned weapon. A system for training the physical development and other special training requires special attention early in the personal- and professional development of law enforcement officers. In this regard, questions, studying the characteristics of future training of law enforcement officers, their possibilities are certainly of scientific interest. In this regard, our research to improve the physical and special prepared in the internal affairs should be one of the several stages of reforming the Ministry of the Interior relating to the preparation of future law enforcement officers European society.

Key words: lines of research, innovative approaches, improvement, physical, special, preparedness, law enforcement, officers.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Сьогодні основним питанням, що постає перед МВС України, є європейська інтеграція, яка сприяє перегляду всієї системи правоохоронних органів, – від підготовки кадрів і до керівництва на вищому рівні держави. У вирішенні цього питання першою сходинкою є вивчення та впровадження системи організації відповідно до підвищення якості підготовки кадрів, організації стажування та підвищення кваліфікації співробітників правоохоронних органів на рівні світових стандартів. Насамперед, це пов'язано з ознайомленням й заснуванням зарубіжного практичного досвіду організації навчання та оцінки результатів такої підготовки. Друга сходинка пов'язана з удосконаленням організації навчального процесу в закладах з підготовки правоохоронних працівників та переглядом нормативів щодо їхньої професійної придатності. Третя сходинка обумовлюється здійсненням наукових досліджень щодо вдосконалення системи підготовки кадрів, питань організації правоохоронної діяльності боротьби зі злочинністю. Однак необхідно зазначити, що всі ці сходинки перебувають на одному рівні і вирішувати ці питання слід паралельно.

Є.В. Зозуля зазначає, що реформування правоохоронної системи, насамперед, удосконалення кадрового забезпечення та професійна підготовка працівників правоохоронців залежить від розвитку законодавства України в цій сфері [9].

ЗВ'ЯЗОК РОБОТИ З НАУКОВИМИ ТЕМАМИ

Робота виконується згідно із Зведеним планом НДР у сфері фізичної культури і спорту на 2011-2015 рр. «Науково-теоретичні основи інноваційних технологій у фізичному вихованні різних груп населення», номер Державної реєстрації 0111U001169.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз науково-методичної літератури засвідчує, що існує спеціальна література та методичні рекомендації з фізичної підготовки та прикладних видів спорту, які безпосередньо застосовуються у процесі підготовки майбутніх правоохоронців [1, 2, 7 та ін.]; вагомим та невід'ємним є фізичний стан новобранця в процесі професійного навчання майбутніх правоохоронців [3, 6, 11 та ін.]; діючі накази та постанови щодо рівня фізичної та спеціальної підготовленості не відповідають сучасним вимогам майбутніх правоохоронців [4, 5, 8, 9, 10 та ін.]. Сьогодні виникає питання щодо удосконалення фізичної та спеціальної підготовленості майбутніх правоохоронців у системі МВС згідно із європейською інтеграцією.

МЕТА ТА МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета дослідження – визначити перспективні напрями наукового пошуку, спрямованого на розробку й реалізацію інноваційних підходів стосовно вдосконалення системи фізичної та спеціальної підготовки майбутніх працівників.

Щоб досягти поставленої мети, використано наступні методи дослідження: теоретичне вивчення та аналіз науково-методичної літератури; метод аналізу програмно-нормативних документів, метод аналізу Інтернет-сайтів.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Відповідно до напрямів діяльності правоохоронних структур, які пов'язані з обов'язками щодо забезпечення боротьби з правопорушеннями, розкриття тяжких злочинів, охорони громадського порядку та безпеки, надання фізичним та юридичним особам адміністративних послуг. Перед МВС України стоїть важливе питання підготовки правоохоронців, які матимуть достатньо високий професійний рівень. Високий професійний рівень, з одного боку, є сферою правового життя, яке зумовлене політичними, соціальними, економічними та іншими факторами, а з іншого, – багатовимірним соціальним явищем та індустрією людської діяльності з відповідними особливостями функціонування та розвитку на міжнародному, і на національному рівнях, основу якої складає фізична та спеціальна підготовленість правоохоронців.

Інтенсивне реформування системи органів внутрішніх справ, яке відбувається у зв'язку із сучасним становищем у державі, зумовлює зміни методичної бази у сфері фізичної та спеціальної підготовленості правоохоронних органів. Цю думку обґрунтовуємо тим, що молодь, яка претендує на службу в силових структурах, повинна бути фізично добре розвиненою і постійно покращувати якості, необхідні для несення служби та збереження власного здоров'я.

Зазначене свідчить про необхідність наукових досліджень щодо вдосконалення системи підготовки кадрів для роботи в правоохоронних органах. Тому актуальним видається питання щодо визначення основних напрямів реформування системи підготовки правоохоронців за результатами анкетування курсантів, офіцерського складу навчальних закладів МВС України. Це дозволить створити умови та науково осмислити потребу в проведенні наукового дослідження.

Одним із важливих компонентів комплексного наукового дослідження визначеної нами проблеми є здійснення аналізу програмно-нормативної й законодавчої бази функціонування основних напрямів діяльності МВС України, місцевих управлінь внутрішніх справ та вищих навчальних закладів МВС України. Необхідно зазначити, що виникла необхідність у вивченні проблеми щодо інноваційних підходів в системі підготовки правоохоронців, основ фізичної та спеціальної підготовки курсантів органів внутрішніх справ, основних критерій оцінки загальної та спеціальної підготовленості правоохоронців, а також закордонного досвіду системи підготовки.

Спираючись на результати наукових досліджень та публікації з проблематики фізичної та спеціальної підготовленості майбутніх правоохоронців, можна стверджувати про відсутність належного рівня фізичної підготовленості серед працівників МВС України (М.І.Ануфрієв, Ю.М.Батайло, Є.В.Зозуля, Ю.А.Компанієць, Ф.М.Євтушов та ін.). Тому одним із важливих завдань наукового дослідження є визначення рівня їхньої фізичної та спеціальної підготовленості відповідно до сучасних нормативів; на основі кореляційного та факторного аналізу визначити їх пріоритетність з урахуванням сучасних вимог та світових стандартів. Однак, аналіз нормативів та тестів з фізичної та спеціальної підготовленості для вступу в правоохоронні заклади силових структур США, Іспанії, Білорусії, Росії та ін. свідчить про те, що рівень фізичної та функціональної підготовленості майбутніх працівників правоохоронних органів повинен бути достатньо високим. Тому, необхідно майбутнім правоохоронцям досягти високого рівня підготовленості для забезпечення захисту населення, за рахунок модернізації силових структур МВС України відповідно до європейських засад. Також це завдання зумовлюється тим, що за період незалежності України більшість тестів не змінювали, а якщо модернізували, то на базі радянської системи підготовки, нормативи переважно було знижено на підставі несприятливої екологічної ситуації та низькими фізичними даними новобранців.

Невід'ємною складовою наукового дослідження є визначення, розробка та експериментальна апробація інноваційних підходів щодо вдосконалення фізичної та спеціальної підготовки, які дадуть змогу досягти європейського рівня підготовленості майбутніх правоохоронців та розробити методичні рекомендації. Інноваційні підходи будуть обумовлені впровадженням прикладних, силових видів спорту та видів єдиноборств за умов збереження здоров'я, оволодіння новими професійними уміньми та навиками, які сприятимуть становленню гідних молодих фахівців, формуванню психологічної стійкості, удосконаленню професійних знань та навичок майбутнього співробітника силових структур.

Упровадження прикладних, силових видів спорту та видів єдиноборств у систему підготовки майбутніх правоохоронців зумовлюється тим, що визначення рівня професійної компетентності правоохоронців МВС України здійснюється через проведення щорічної Спартакіади МВС з професійно-прикладних видів спорту (службове двоборство, офіцерське триборство, легкоатлетичний крос, боротьба самбо, прикладна стрільба з табельної вогнепальної зброї, рукопашний бій, гирьовий спорт) відповідно до Наказу № 84 від 04.02.2013 р. МВС України, а також обов'язкового тестування щодо профпридатності згідно з Наказами № 318 від 13.04.2012 р. МВС України.

Отже, об'єктом дослідження є інноваційні підходи щодо вдосконалення фізичної та спеціальної підготовленості в системі підготовки майбутніх правоохоронців силових структур МВС України, а предметом дослідження – засоби та методи фізичної та спеціальної підготовки майбутніх правоохоронців МВС України.

Результати дослідження матимуть практичну значущість, яка полягатиме у вдосконаленні контрольних нормативів з фізичної та спеціальної підготовленості до навчання в навчальних закладах для отримання спеціальності правоохоронця та випускних силових структур; впровадженні інноваційних підходів щодо підвищення рівня фізичної та спеціальної підготовленості в систему підготовки майбутніх правоохоронців МВС України як одного з

чинників, який впливає на формування професійних навичок. Теоретико-методичний та практичний матеріал, отриманий у процесі дослідження, буде впроваджено в систему підготовки правоохоронців МВС України, а також використано при викладанні дисципліни «Теорія і методика фізичного виховання у вищих навчальних закладах» Дніпропетровського державного інституту фізичної культури і спорту й дозволить удосконалити процес підготовки фахівців зі спеціальності «Фізична культура і спорт» за ОКР «Спеціаліст» та «Магістр».

ВИСНОВКИ

На підставі аналізу науково-методичної літератури та програмно-нормативних документів можна констатувати, що сьогодні існує достатньо вагома проблема з підготовки майбутніх правоохоронців, спрямована на реформування вищої освіти, а саме систему підготовки. Систему підготовки правоохоронців необхідно здійснювати відповідно до європейських стандартів, яку необхідно, з одного боку, адаптувати, з іншого – вдосконалити. Крім цього, значна кількість науковців зазначає, що правоохоронці мають недостатній рівень професійної підготовленості, тому виникає необхідність в дослідженні теоретико-методичних основ інноваційних підходів щодо вдосконалення фізичної та спеціальної підготовленості майбутніх правоохоронців і формування системи знань відповідно до її збереження на високому рівні протягом роботи в силових структурах МВС України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антошків Ю.М. Професійно-прикладна фізична підготовка курсантів вищих навчальних закладів МНС України : навч.-метод. посібник / Ю.М. Антошків, А.М. Ковальчук. – Львів, 2007. – С. 1–45.
2. Ануфрієв М. І. Основи спеціальної фізичної підготовки працівників ОВС : навч. посіб. / М. І.Ануфрієв, С.Є. Бутов, О.Ф. Гіда, С.М. Решко. – К., 2003. – 338 с.
3. Батайло Ю.М. Роль фізического воспитания в профессиональной подготовке курсантов учебных заведений Министерства внутренних дел (МВД) Украины [Текст] / Ю.М. Батайло // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: зб. наук. пр. / За ред. проф. Єрмакова С. С. – Х. : ХДАДМ (ХХІІ), 2008. – № 6. – С. 78–80.
4. Домніцак В.В. Удосконалення спеціальної фізичної підготовки курсантів ВНЗ МВС України як компонента професійної готовності майбутніх офіцерів міліції [Текст] / В. В. Домніцак // Право і безпека. –2012. – № 1 (43). – С. 222–226.
5. Євтушов Ф. М. Вдосконалення процесу формування професійно-прикладних рухових навичок курсантів 1 курсу вищих навчальних закладів МВС України [Текст] / Ф. М. Євтушов ; [гол. ред. М.О. Носко] // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів : ЧДПУ, 2012. –№ 102. – Т. 2 – С. 112–114.
6. Закорко І.П. Боевая подготовка сотрудников органов внутренних дел Украины: проблемы и перспективы / И.П. Закорко // Физическое воспитание студентов. – 2010. – №1. – С.49–51.
7. Закорко І.П. Спеціальна фізична підготовка як складова частина службово-прикладної і професійної підготовки співробітників органів внутрішніх справ / [І.П. Закорко, О.В. Журавель, Ю.В. Логвиненко та ін.] // Гігієна і контроль на заняттях спеціальною фізичною підготовкою і спортом. Фондова лекція. – К. : РВВ НАВС. – 2010. С. – 25.
8. Зозуля Є.В. Підготовку сучасного правоохоронця – на рівень європейських стандартів / Є.В.Зозуля // Наукова бібліотека. – 2014. – № 4. – С. 21–23.
9. Компанієць Ю.А. Аналіз стану системи фізичної підготовки майбутніх правоохоронців та перспективні напрямки її вдосконалення / Ю.А. Компанієць // Педагогіка, психологія

та методико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 9. – С. 48–52.

10. Роднов В.С. Проектирование содержания профессионально-прикладной физической подготовки сотрудников правоохранительных учреждений / В.С. Роднов // Теория и практика физической культуры, 2010. – № 4. – С. 77–79.
11. Ярещенко О.А. Обоснование эффективной программы специальной физической подготовки курсантов высших учебных заведений правоохранительного профиля / О.А. Ярещенко // Педагогіка, психологія та методико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2008. – № 7. – С.1–5.

REFERENCES

1. Antoshkiv Y. M. Professionally applied physical training of cadets MOE Ukraine: Instructor's Manual / Y.M Antoshkiv, A.M Kovalchuk. – Lviv. – 2007. – 45 P. 1st.
2. Anufriev M. I. Principles of special physical training of policemen, teach. guidances. / I.Anufriyev M., S. Butov, A.F Guide, SM Tails. – Kyiv. nat. Acad. ext. Affairs, 2003. – 338 p.
3. Bataylo Y. M. The role of education in fizycheskoho Professional Preparation kursantov uchebnyh wound Ministry of Internal Affairs (MVD) of Ukraine [Text] / Y.M Bataylo // pedagogy, psychology and medical-biological problems of physical education and sport: Coll. Science. pr. / ed. prof. Ermakov SS -X .: KSADA (HHPI), 2008. – № 6. – P. 78–80.
4. Domnitsak V. V. Improving special physical training university students MIA of Ukraine as a component of future professional police officers [Text] / V.V Domnitsak // Law and Security. – 2012. – № 1 (43). – P. 222–226.
5. Yevtushov F. M. Improving the process of staffing and applied motor skills 1st year students of higher educational establishments of Ukraine [Text] / F,M Yevtushov // Bulletin of Chernihiv National Pedagogical University. Shevchenko / [Ch. ed. MO Nosko]. – Chernigov: CHDPU, 2012. – № 102. – T. 2 – P. 112–114.
6. Zakorko Y. P. Bovevaya Preparation sotrudnykov organs of Internal Affairs of Ukraine: Problems and Prospects / Y.P. Zakorko // Fyzycheskoe of education students. – 2010. – №1. – P. 49–51.
7. Zakorko I. P. Physical training as part of the service and application training and enforcement staff / I.P Zakorko, A.V Crane, Y. Logvynenko, E.V Sverdil, A.M Kalinsky // Hygiene and control in the classroom physical training and sports. Stock lecture. – K .: National Academy of ICD, 2010. – P. –25.
8. Zozulya E.V. Preparation of modern law enforcement agencies – the level of European standards / E.V .Zozulya // library. – 2014. – № 4. – P. 21–23.
9. Kompaniets Y. A. Analysis of the system of physical training of future police officers and promising areas of improvement / Y.A Kompaniets. // Pedagogy, Psychology and methodological and biological problems of physical education and sport. – 2012. – № 9. – P. 48–52.
10. Rodnov V. S. Designing content vocational and Applied fizycheskoy Preparation sotrudnykov pravoohranytelnuh uchrezhdenyy / V.S Rodnov // Theory and Practice fizycheskoy Culture, 2010. – № 4. – P. 77–79.
11. Yareschenko O. A. Rationale Effective Programs spetsyalnoy fizycheskoy Preparation kursantov High society uchebnyh wound pravoohranytelnoho the Profile / O.A. Yareschenko // Pedagogy, Psychology and methodological and biological problems of physical education and sport. – 2008. – № 7. – S.1–5.